

Føroyar nærkast Turkalandi

Føroyar og Turkaland eru á gáttini at undirskriva ein fríhandilssáttmála

Vilmund Jacobsen

Seinastu tveir dagarnar hava samráðingarfolk frá uttanríkisráðgjafum og TAKS samráðst við turkiska samráðingarnevnd í Ankara.

Tað sigur lógmanskrivstovan í tíðinda-skrivi.

Lagt verður aftrat, at seinnaapartin í gjár eydnaðist pørtunum endaliga at semjast um sáttmálatekstin í komandi fríhandilssáttmála millum Føroyar og Turkaland.

- Hetta er eitt veruligt frambrot, tí tað eru heili 15 ár síðan, at samráðingartilgongdin byrjaði.

- Turkaland er ein stórur og vaksandi marknaður fyri bæði laks og uppsjóvarfisk. Í løtuni er

okkara útflutningur til Turkalands nógv tarnaður av høgum tolli á uppsjóvarfiski og laks. ES og EFTA hava fríhandils-sáttmála við Turkaland.

Løgmaður, Kaj Leo Johannesen, sigur, at hetta er orsøkin til, at okkara útflytarar hava havt torført við at kappast við eitt nú íslendingar, norðmenn ella skotar. Vónandi verður hetta skjótt søga.

- Komandi fríhandils-sáttmálin við Turkaland, tá hann er undirskrivaður og settur í gildi, tryggjar føroyskum fyrirkomulagum tollfria marknaðaratgongd fyri allar vørur av týðningi fyri Føroyar, sigur løgmaður, Kaj Leo Johannesen.

Sleppa nú frá at rinda skatt av seyði

Nú skulu tey sum fáa seyð í løn afturfyri at hjálpa eimum bónda, ikki longur rinda skatt av tí. Tað fer Løgtingið at samtykkja

Áki Bertholdsen

Tað er ein aldagomul, føroysk siðvenja, har seyður verður givin sum samsýning fyri at ganga á fjall og fyri at røkta seyð.

Men eftir skattalógini skal slíkur seyður gevast upp í skatti sum inntøka og státt skal skattur rindast av virðinum.

Men nú hevur lagt uppskot fyri Løgtingið sum beinleiðis setir tað í lógina, at hereftir skal tað vera skattafrítt.

Jørgen Niclasen, landsstýrismaður í fíggingarmálum, sigur, at siðvenja hevur tó verið at krevja skatt av slíkum.

Hinvegin hava fleiri tingfólk gjørt greitt, at tey vita

dømi um fólk, sum eru kravd í skatti, tí tey hava fingið seyð afturfyri at hjálpa einum bónda.

Tingfólk vistu dømi um, at Taks hevði biðið bøndur um p-tøl hjá hjálparfólki, sum høvdu fingið seyð í løn fyri at reka og fletta.

Men í øllum førum eru inntøkurnar hjá landskassanum og kommunum av hesum, so lítlar, at tað mesta av henni hevði farið til umsiting og eftirlit.

- Samstundis hevði henda serliga mentanin, sum er í sambandi við seyðahald í Føroyum, verið órógvad, sigur hann.

Fíggingarnevndin hjá løgtinginum hevur viðgjørt spurningin, og er samd í, at slíkur seyður skal vera skattafríur.

Og fíggingarnevndin hevur fingið upplýst frá Taks, at tað verða heldur eingir trupulleikar í samband við mvg av seyði, sum verður latin sum samsýning fyri fjallgongu og røkt.

Løgtingið fer at atkvøða um málið í morgin, men eftirsum øll eru samd um tað, er tað bara ein avgreiðsluspurningur.

NemID til Føroya næsta ár

Føroysku peningastovnarir hava gjørt avtalu við Nets DanID um eina NemID loysn, sum verður tillagað føroyskum viðurskiftum, og tikin í nýtslu miðskeiðis í 2015

Áki Bertholdsen

Nýtslan av netbankum, mobilbankum og internetgjaldsloysnum v.m. økist stóruga. Samstundis mugu vit ásan-na, at teldusníkar leggja stóra orku í at treingja inn í telduskipanir. Hóast peningastovnarir hava sína egnu væl-virkandi logonloysn, so hevur leingi verið ynski um at uppstiga trygdina í hesum skipanum til sama støði sum hjá donsku peningastovnunum og yvirhøvur at fylgja standardinum í altjóða fíggingsektinum. Harumframt er tørvur á eini skipan, sum

loyvir talgildum undirskriftum á tryggum grundarlagi, og hesum vilja føroysku peningastovnarir arbeiða fyri.

Í samráð við Nets DanID eru peningastovnarir komnir ásamt um eina NemID loysn, sum tekur atlit til føroysk viðurskifti, og kann nýtast bæði av privat-kundum og fyrirkomulagum. Tað góða við loysnini er, at hon er sambærilig við donsku skipanina, og tí kann sami NemID brúkarar nýtast í Føroyum og Danmark. Føroysku kundarnir fáa sostatt ein nútímans og brúkaravin-arligan digitalan signatur á hægsta trygdarstöði.

Kommunulækni kannast fyri kynsligan ágang

Lækni er koyrdur heim ímeðan málið verður kannað

Áki Bertholdsen

Ein kommunulækni í Føroyum er fyribils koyrdur úr starvi.

Tað veit Kringvarpið at siga.

Orsøkin er, at hann er meldaður fyri kynsligan ágang ímóti kvinnuligum sjúklingum.

Aðalstjórin í Heilsu-

málaráðnum váttað fyri KvF, at ein kommunulækni er koyrdur úr starvi fyribils ímeðan eitt mál ímóti honum verður kannað.

Tað hendir eftir at lög-reglan hevur gjørt Heilsu-málaráðið vart við, at kommunulækkin verður kannaður fyri skuldset-ingar um kynsligan ágang og tí er hann frá koyrdur

ímeðan málið verður kannað, og tað er nú farið til ákærmyndugleikan at taka støðu til.

Hann er skuldsettur fyri kynsligan ágang ímóti fimm kvinnum í aldri-num 20-30 ár, og sum høvdu verið hjá honum, eitt nú í sambandi við undirlívskanningar.

